

JAUNAIS CEĻS

Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» laikrosts

Mehanizatori! Rudens arums — laika ietaupījums pavasarī un bagātāka raža klētīs, zemes kopēja tīkma pierādījums

Izmaksā mantisko paju

Sajās dienās agrofirmā «Sarkanais Oktobris» jau sāk realizēt pilnvaroto sapulces lēmumu par mantiskās pajas izmaksāšanu tiem kopsaimniecības biedriem, kas ieguldīja savu īpašumu kolhoza dibināšanas sākumos. Pirms tam vēlreiz pēc arhīva datiem tika pārbaudīti šo īpašnieku saraksti, precizētas izmaksājamas summas. Pavisam četrpadsmit kolhozos, kuri vēlāk dažādos laikos tika apvienoti kopsaimniecībā, kas tagad veido agrofirmas pamatu, iestājas 760 saimes. Viņu ieguldītās mantiskās pajas kopvērtība ir aptuveni 1 miljons 300 tūkstoši rubļu.

Šāda summa tad arī tiks pārskaitīta bijušajiem šīs mantas īpašniekiem vai viņu mantiniekiem. Izmēģināts, ka šajā darbā var rasties zināmas neskaidrības. Vienkāršāk ir

tad, ja dzīvī pašī kolektīvēzētās mantas saimnieki. Viņu īpašuma vērtība naudas izteiksmē tiek pārskaitīta uz viņu rēķinu krājāsē, tikai pamatojoties uz jau minēto sarakstu, bez jebkādiem citiem dokumentiem. Bet jau pirmās pakāpes mantiniekiem ir jāuzraksta kolhoza valdei iesniegums, norādot savu adresi un to, kur nauda jāpārskaita. Gadījumos, kad mantinieki ir vairāki, iesniegumā tie visi jānosauc un jānorāda, kā viņi vienojušies mantisko pajū sadalīt — cik procentu pienākas katram.

Tātad — ja gribat, lai jūsu krājāsē grāmatinās parādās jauns ieraksts par iemaksu, kārtojiet nepieciešamās formalitātes. Interesentiem pavēstīsim, ka lielākās pajas apmērs esot 9000 rubļu.

M. Gekiša

PANORĀMA

NOLEMTS VALDĒ

17. oktobrī notika kopsaimniecības «Sarkanais Oktobris» valdes sēde, kurā tika izskatīti vairāki jautājumi.

Valde vienprātīgi nolēma: sakarā ar to, ka tuvākajā laikā Preiļos tiks nodota ekspluatācijā agrofirmas veikala pirmā kārtā — tirdzniecības zāle un noliktava — un tajā varēs sākt savas saražotās produkcijas pārdošanu ir nelietderīgi paturēt divus firmas veikalus Daugavpilī, jo pārdodamo preču klāsts nav neierobežots.

Tāpēc ar 1. novembri veikalu Ļeņina ielas 64. namā slēgs, toties pagarinās darba laiku otram firmas veikalam Ļeņina ielā 20. Tas strādās no pulksten 8 līdz 19 bez brīvdienām.

Tāpat valde nolēma daļēji apmierināt rajona izpildkomitejas prasību atsavināt 75 hektārus zemes Preiļu pilsētas vajadzībām.

Sēdē izskatīja arī jautājumu, kas skar visus mū-

su lasītājus: par laikraksta «Jaunais Ceļš» izdošanas pārtraukšanu. Ņemot vērā to, ka laikraksta izdošanas finansēšanai agrofirmai šogad būs jāziedo apmēram 15 tūkstoši rubļu, nolemts turpmāk to neizdot, kaut arī daļa agrofirmas ļaužu ir par sava preses izdevuma saglabāšanu. Līdz šī gada beigām vēl iznāks 9 numuri.

M. AUSTRUMA

DAUGAVPILĪ UN RAJONĀ Veidojas izdevniecība „Daugava”

Izveidota izdevniecības «Daugava» padome, tās loceklis ir Daugavpils Pedagoģiskā institūta pasniedzējs Arturs Priedītis. Laikrakstā «Daugavpils Vēstnesis» viņš stāsta, ka šī izdevniecība iecerēta institūtā, tā paspārnē tāda darbojusies jau arī agrāk, iespiedusi metodiskus rakstus, kā arī brošūras studentu un pasniedzēju vajadzībām. Nolemts darbību paplašināt, iespiest dažādu darbus, izņemot periodiskos izdevumus. Licence saņemta maijā. Tagad komplektē izdevniecības štatus. Iecerēts laist klajā monogrāfijas, konferenču materiālus, mācību līdzekļus filoloģijas, fizikas, matemātikas, bioloģijas un citās nozarēs.

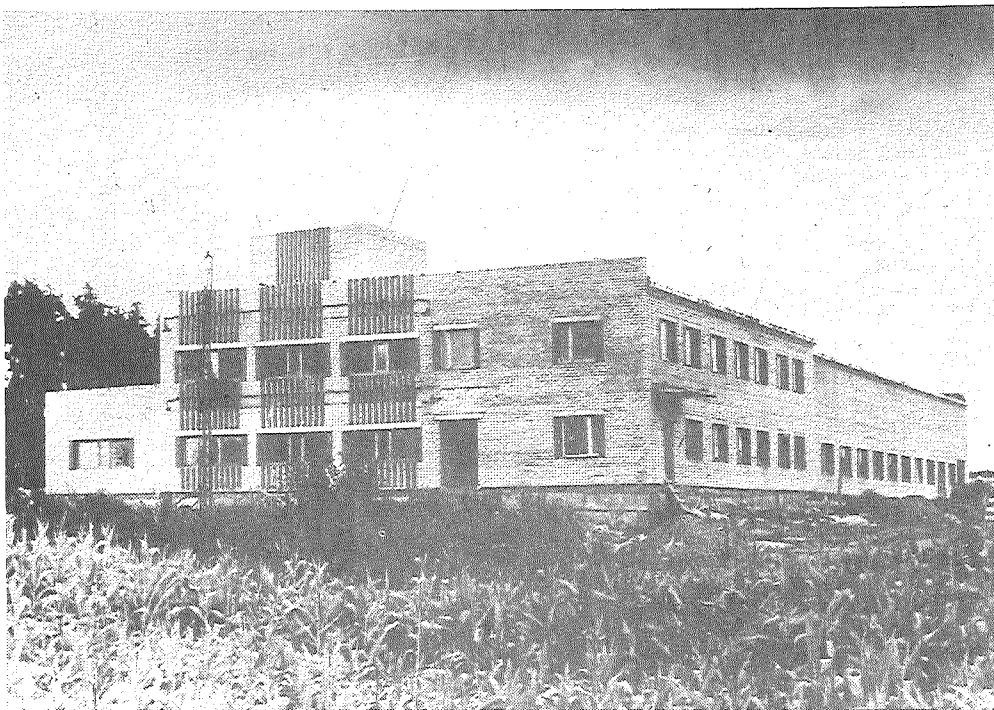
Būs arī komerciālais novirziens (bez zinātniskā), šajā jomā plāno izdot daļlitteratūru, kas noderēs arī studentiem, galvenokārt agrāk nepublicētus darbus, emigrācijas izdevumus, jau sākot ar nākamo gadu.

Skrindu piemiņai

Tā bija pēdējā saulainā atvasaras diena — piektdiena, kad pēcpusdienā Daugavpils Latviešu biedrības entuziasti, kultūras darbinieki, citi ieinteresētie devās uz Vaboli. Netālu no pagasta centra Liepas Mukānu kalnā, piedaloties daudzām apkaimes cilvēkiem, tika atklāts piemiņas akmens vietā, kur kādreiz stāvējusi Donāta un Apolonijas Skrindu māja, kur dzimuši viņu dēli — Jānis, Antons, Benedikts, Staņislavs, Kazimirs, Dominīks un meita — Monika. Tur iestādīti seši ozoli un viena liepa.

Benedikts (vecākais no brāļiem) un Kazimirs ieguva garīgo izglītību, darbojās daudzās Latvijas katoļu draudzēs, veica lielu sabiedrisko darbu sava noveda atmodas vārdā, paliekošu nozīmi atstājuši žurnālistikā, tāpat kā tajā laikā ļoti vajadzīgu grāmatu autori. Antons bija jaunākais šajā ģimenē, kara ārsts un dzejnieks, publicists, daudzu rakstu par tautas veselību autors, izdeva latgaliešu gramatiku. Dominīks bija par saimnieku tēva mājās, deva pārvērumu draudzes lūgšanu namam, kad pirmajā pasaules karā tika nopostīta baznīca. Viņa brāļi Staņislavs un Jānis tāpat bija strādīgi zemnieki, kupli sazarājušas viņu ģimenes. Monika Pēterpilī palīdzēja brāļiem Kazimiram izdot laikrakstu «Dryva», vēlāk tā redakcijā strādāja arī Rēzeknē.

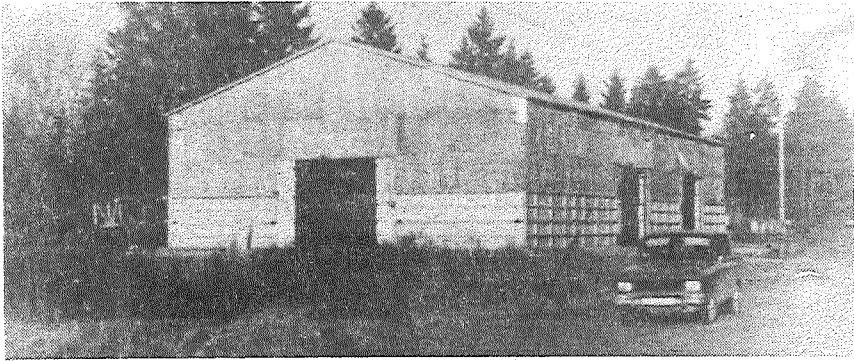
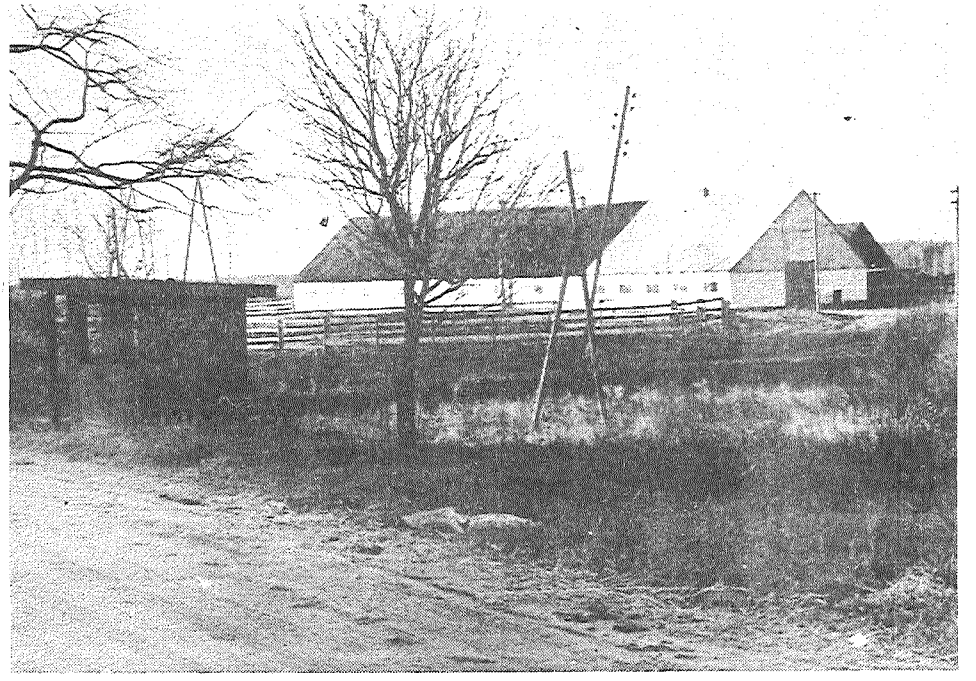
Līdz šim par viņo piemiņas zīmi Skrindu ģimenei bija 1975. gadā 7. septembrī Rēzeknē kapos atklātais piemiņeklis «Broļi Skryndas», nu, pateicoties daugavpīliešu Ģertūdes un Roberta Kudiņu pulēm, akmeņi iemūžināta māju vieta, kur atrodas Līksnas apkaimē pašizstāstamā Vaboles galdnieka Donāta Skrindas māja.

Drīz produkciju sāks ražot jaunais konditorejas cehs, kas uzbūvēts siera rūpnīcas tuvumā.

Rostīgāko darbinieku pulkā Preiļu siera rūpnīcā ir kontroles mēraparātu un automātikas remontatēdznieks Nikolajs Ananījēvs.

FA NE PATS SKAISTĀKĀIS, TAD VIENS NO TĀDIEM MŪSU KOPSAIMNIECĪBAS STŪRĪŠIEM IR PIENĪNI UN TO APKAIME. TE SAVU MĒŽAINO KŪKUMU UZMETUSI KĀ MILZU ČŪSKĀ GUĻ KAUŠAS PAUGURU VIRTENE, TAI ĢĻAKĀM IEPĻAKĀ IEGŪLIES EZERS. OTRS MAZĀKS IZVEIDOJIES CIEMATĪŅA VIŅĀ PUSĒ, KUR ATRODAS KALTE UN MEHĀNISKĀS DARBŅĪCĀS. TĀPAT NOMALĒS PATVĒRUMU ATRADUŠAS ZIRGU FERMA, NULE UZCĒLTĀ MINERĀLMĒSLU ĢĻABĀTAVA, CĪTAS VEČĀS SAIMNIECĪSKĀS ĒKĀS. CENTRĀ IR UNIKĀLA CĒLTNE - BAZNĪCĀ, UZBŪVĒTA 1939. GADĀ (SAGĻABĀJUSĪES ARĪ VEČĀ NO KOKA, CĒLTA 1806. GADĀ), VEIKĀLS VAIRĀKĀS MĀJĀS, STARP KURĀM IZCEĻĀS BIJUSĪ SKOLAS ĒKA, KURĀ AR VIENU LOGU AILĒM RAUGĀS PĀRI EZERĀM, AR OTRĀM - UZ MEŽĀ IĒLOKU. TUR RUDENS JAU IZCIEMOJĪES LAPU KOKU AUDŽĒS, TUR MAJESTĀTISKI STĀV ĒĢĻES...

Dvēseļu diena

... Rudens asie vēji no kokiem rauj pēdējās lapas, pāri izmirkušajiem laukiem nobirdina ne vien drēgnu lietū, bet arī sniegū. Daba kā mācēdama un prazdama aiziet atpūtā, rudens ir tās daudzus mēnešus garās darba dienas novakars, kam pa pēdām nāk aukstā un sastingusī nakts — ziema. Tā ietērpta baltā līķautā, grūtsirdīgie vēju pūtiņi aizlogiem, ielaist pie pasildīties, ielaist pie gaismas, ar ko šos vakarus īsina ļaudis savos mājokļos.

Un, gluži neviļus, šāds noskaņojums uzvedina uz domām par šīs pasaules niecību, par

cilvēka īso ceļu zem saules. Un vai neliekas, ka tur, ārpusē, tumšajā naktī, staigā to cilvēku gari, kuri te, šajās mājās, dzīvoja un strādāja savā miesiskajā veidolā būdami? Mūsu senči iedomājās, ka kāda īpaša katra cilvēka nemateriālā daļa no Māras valstības allaž atgriežas pie saviem tuviniekiem šai pasaulē, bet nevar viņiem palīdzēt to bēdās un rūpestos, ka arī šie gari — veļi, grib, lai viņus piemin, atceras ar mīļu un labu vārdu. Nekas cilvēciskais mums nav svešs arī pēc nāves. Un katrā mājā, kā to liecina folkloras mantojums, rīkoja veļu uzņemšanu, cienāšanu.

Tāda ieraša pazīstama dau-

dzām citām tautām, kas saistītas ar zemes un lopu kopšanu. Kad darbs ir padarīts, kad raža nogādāta apcirknos, cilvēks atliec muguru. Viņš var atcerēties savu vietu un lomu dzīvē, par savu veikumu būt pateicīgs tiem, kas viņam atstāja mantojumu, lai varētu strādāt un dzīvot, kas viņu pašu laida pasaulē, lai varētu dzīvot, baudīt dzīvi un priecāties par to. Nesaraujamā sakarībā starp pagātni, tagadni un nākotni.

Kristīies jau no 4. gadsimta 1. novembrī atzīmē kā visu Svēto dienu, bet nākamo, 2. novembrī — kā Dvēseļu dienu, ap 1000. gadu to ieviešis abats Odilo.

Pieminēsim mirušos

Varbūt darba steigā tev būs piemirsies, ka otrais novembris ir Dvēseļu diena, ka visos dievnamos notiek aizlūgumi par mūžībā aizgājušo dvēselēm.

Noliec arī tu savu aizņemību uz mirkli pie malas un atnāc uz kopīgo lūgšanu, jo arī tava dzīves laiva nemitīgi tuvojas mūžības krastam.

Lai ar mums nenotiek tā, kā dzirdēju kādā no svētrunām Preiļu baznīcā: «Šaubās dzīvoju, neziņā nomiru un nezinu, kurp aizeju».

Mirušie gaida mūsu lūgšanas, jo lūgšana ir tā, kas mūs vieno ar Mūžību. Būsim atsaucīgi, atcerēsimies savus mirušos viņu lielajā, gaidītajā Dvēseļu dienā!

Riebiņu katoļu draudzes dievnamā aizlūgums notiks 2. novembrī pulksten 15.00. Paņemiet līdzi svecītes, jo pēc dievkalpojuma apmeklēsīm kapsētu un iedegsim tās uz savu mīļo aizgājušu kapu kopīnām.

Par turpmāko lai jums stāsta A. Līčujāņa dzejolis:

«PALDIES, KA ATNĀCI!»

Pie manis atnāci, kad sveču liesmas kaist
Un bērzu stumbros vieglu gaismu lej:
Kur pieminekļu granīts pulētais,
Pa kuru atspulgi kā dzīvas trīsas skrej.

Visapkārt mirga, tuvinieku stāvi,
Pār koku galiem rudens zvaigžņu spiets.
Pie manām mūža mājām klusi stāvi. —
Paldies, ka atnāci! Nu, kā tev iet?

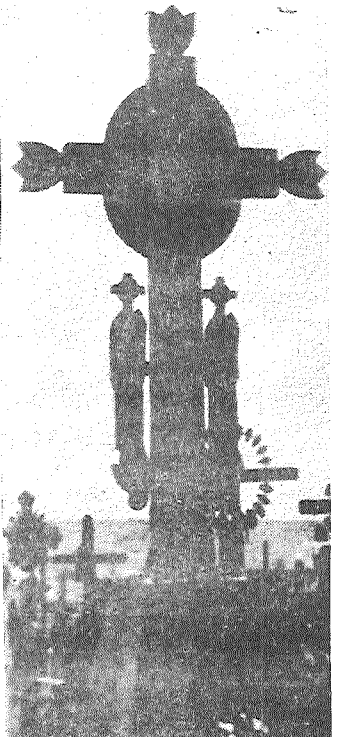
To skaļi nesaki, vien klusi domās stāsti,
Es dzirdēšu, kaut zeme smagi spiež.
Tev arī grūti? Paciet, lāsti
Nav spēks, kas visu uz labu griež.

Pland sveču liesmiņas šai rudens naktī,
Zem velēnām to siltums nāk...
Dedz uguntiņu arī tiem, kas rakti
Kur cituviet — ko tikai viņi pateikt māk.

Ne aizvakar, bet senāk vai pirms gadiem
Aizgājušiem mierā, aizraidītiem liec,
Bet arī viņu senču senčiem, radiem,
Kam uz šīs zemes gadu taciņš iets. —

Viss kapu kalns nu sveču liesmu zeltā...
Mums daudz ko bija pārrunāt. —
Paldies, ka atnāci! Tev rītā agri celties,
Nu mājās ej, ej savu darbu turpināt!

A. Gībele

«JAUNĀS CĒĻŠ»

